

Tanári segédlet a Pesti Magyar Színház "Rumini a Ferrit szigeten" c. előadást feldolgozó iskolai drámajátékokhoz

A segédlet célja, hogy pedagógusok a színházi előadást követően, tanítási keretben és idő alatt a gyerekekkel közösen gondolkodjanak és játszanak Berg Judit mesehőse, Rumini kapcsán, az író és a színház által nyújtott kontextusban. Segédletünk, ötlet-variációink a drámapedagógiai konvenciók listája mentén halad, drámás foglalkozások során bevált, sűrűn használt formákat felsorolva, melyeket az osztálytermi feldolgozó foglalkozásokban drámapedagógiai képzettséggel és rutinnal nem rendelkező pedagógusok is bátran kipróbálhatnak, pusztán némi tudatosság és játékkedv szükséges a játékokat felkínáló felnőtt részéről...

Az egyes formákhoz játékhelyzeteket kínálunk a teljesség igénye nélkül, ezek inkább minták vagy szervezők Rumini történetének feldolgozásához.

Játsszunk a hangunkkal!

Alkossuk meg a Szélkirálynőt körbevevő számtalan hangot! A kikötői forgatagot, a tengeren sikló vitorlás hajó hangjait, a szelet, tengeri vihart... Tehetjük ezt együtt, egészcsoporthoz, vagy kisebb csoportokra válva, egy általunk kitalált történet különböző hangjait, effektjeit összeillesztve.

- HANGJÁTÉK

Gondolkodjunk együtt egy általunk kiválasztott szereplő kapcsán!

Nagyméretű csomagoló papírra rajzolhatjuk jelképesen, az alakon belülre a számunkra mérvadó belső-, kívülre a külső tulajdonságait írhatjuk fel. A közös gyűjtés remek alkalom az egyeztetésre, fogalmak közötti finomhangolásra. Az elkészült, közösen jóváhagyott lapot, mint posztert, díszítőelemként is használhatjuk teremdekorálás során.

- SZEREP A FALON

Gyűjtsünk az általunk kiválasztott szereplők kapcsán ruhadarabokat, kiegészítő rekvizitumokat!

Viselhetjük, használhatjuk ezeket a drámajáték folyamán, szoboralkotáshoz, állóképekhez, jelenetekhez. Persze nem érdemes mindezt túlságosan elaprózni, elég jelzesszerű ruhákat, tárgyakat használni.

- JELMEZÖLTÉS

Alakítsuk ki játékunk pontos terét!

Maszkoló szalag, vagy csupán kréta használatával megtervezhetjük a pontos helyszínt, ez hasznos lehet a közös gondolkodáshoz. Például megtervezhetjük a teremben a Szélkirálynő fedélzetét, kabinjait, konyháját, raktárokát...

- TÉRMEGHATÁROZÁS

Alkossunk, gondolkodjunk rajzokkal!

Hosszú papírszalagra megrajzolhatjuk közösen, vagy kisebb csoportokban az általunk kiválasztott szereplők élettörténetét, fontos pillanatait, döntési helyzeteket. Bátran gondolkozhatunk az

élettörténet képregénybe sűrített változatával, akár egymás között felosztva az egyes élethelyzetek megrajzolását.

- KÖZÖS RAJZOLÁS

Alakítsunk át, tegyünk Rumini kontextusába bevált, általunk kedvelt szabályjátékokat!

Príma bemelegítő játékok lehetnek egy drámafoglalkozáshoz. Például "matróz fogó", kapitányi kérdező"...

- JÁTÉKOK

Bátran ragadjunk ki a ferritek közt átélt kalandból, vagy más történetekből olyan momentumokat, melyek nincsenek teljesen elvarrva!

Akár konkrét tárgyakban is gondolkodhatunk. Gondoljuk tovább ezeket a gyerekekkel együtt, megszöve a magunk történetének fonalát...

- BEFEJEZETLEN ANYAGOK

Drámafoglalkozásaink folyamán alapvető célunk, hogy Rumini történetei, kalandjai segítségével együtt játsszunk, gondolkodjunk. **Miért ne készíthetnénk el olyan fiktív dokumentumokat, melyeket még Berg Judit, az író sem talált ki?** Ezen formáknak, lehetőségnek csak a közös gondolkodást felkínáló pedagógus fantáziája szab határt...

Példák: - újságok, cikkek, blogok készítése, akár színesítve mindezt általunk tablókkal (fénykép-jelleggel), vagy 3 dimenziós, saját magunkból megalkotott GIF animációkkal (Matrózok Magazinja, Kapitányi Kurír, Negró blogja stb.)

- Rumini, Balikó, Csincsili, a ferrit király, Bojtos Benedek naplórészleteinek megírása

- az egyes szereplők által megírt, de valami miatt el nem küldött levelek elkészítése

- LEVELEK, NAPLÓK, ÜZENETEK

Alkossuk meg közösen, vagy kisebb csoportokban a Szélkirálynő útjait fiktív - akár hajózási - térképen! Érdemes nagyobb méretben gondolkodni, ha elkészült, díszítheti az osztálytermet. Megrajzolhatjuk a vitorlás hajó belső elrendezését, "robbantott ábráját" is!

- TÉRKÉPEK, ÁBRÁK KÉSZÍTÉSE

Készítsünk tematikus tablókat a történetet feldolgozva akár egész csoportban, akár kisebb csoportokban!

Ezen tablók szereplői sosem beszélnek, mozognak, de a legkifejezőbb testtartásban, mimikával vesznek részt a tablóban. Lehetőség szerint olyan pillanatok megalkotását kérjük a gyerekektől, melyeket nem ábrázolt az előadás!

- ÁLLÓKÉPEK KÉSZÍTÉSE

NARRATÍV KONVENCIÓK

Az alábbi formák, játékhelyzetek több - kevesebb szerepbelépést, szerepjátékot igényelnek a résztvevő gyerekek és a játékot kínáló pedagógus részéről egyaránt.

Játsszunk el, játékban vizsgáljunk meg pár izgalmas helyzetet Rumini életéből!

Kínáljunk fix, kötött helyzetet a résztvevőknek, konkrét célok érdekében. Példák:

- éjszakai tanácskozás az árvaház hálótermében
- matrózok gyűlése a fedélzeten
- kapitányok tanácskozása

- GYŰLÉS, ÉRTEKEZLET, ILL. A TELJES CSOPORTOT MEGMOZGATÓ SZEREPJÁTÉK

Vizsgáljuk meg egy általunk kiválasztott szereplő szándékait, motivációt!

Tehetjük mindezt szerepbe lépve, egy rögtönzött riport keretein belül. Egész csoportban tanári irányítással működtethető, páros formában a résztvevők fantáziáját mozgatja inkább, új, izgalmas információkkal bővíthet a közös játék.

- INTERJÚ

Legyen a főszerep - egy játék erejéig - a pedagógusé!

Az adott szereplő szerepébe bújva rengeteg új, rejtett információt, elő nem került gondolatot, érzést hozhat, csempészhet a játékba. A figura bőrébe bújt felnőtt a szerepen kívül lévő résztvevők által kérdezhető, faggatható. A forma használata során nem érdemes csak a kérdésekre várni, a felnőtt élhet a monológ (kihangosított gondolatsor), vagy a provokatív jellegű visszakérdezés lehetőségeivel is (pld. a tanár Molyra szerepében).

- "FORRÓ SZÉK"

"KÖLTŐI JELLEGŰ" MÉLYÍTŐ KONVENCÍÓK KÖZÜL:

Érdeemes kitalálni a tengerész élet számos pillanatát, pontosan megtervezve együtt eljátszani!

Ötletbörzét követően közösen rakhatjuk össze az általunk kitalált rítus fontos mozzanatait, majd szerepbe lépve mindezt eljátszhatjuk, akár a résztvevők által felvállalt spontán játékot, improvizációt is felhasználva.

- SZERTARTÁS

Egervári György

A fent felsorolt konvenciók listája nem teljes, az összes formát és bővebb leírásokat a Drámapedagógia olvasókönyvben találhatják meg (szerk. Kaposi László, Magyar Drámapedagógiai Társaság 1995.).

Jó játékot, tartalmas pillanatokot kívánunk a feldolgozó foglalkozásokhoz!

A színház színházpedagógusai